

KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ VẬT LÝ TRỊ LIỆU
TÌNH TRẠNG CƠ RÚT GẤP GỐI SAU
MỔ NỘI SOI TÁI TẠO DÂY CHẰNG
CHÉO TRƯỚC

Hồ Quang Hưng
Nguyễn Thị Hồng
Khoa VLTL-PHCN BV Chợ Rẫy

Đặt vấn đề

- Co rút gấp gỏi sau mổ tái tạo DCCT mặc dù chiếm tỉ lệ nhỏ (<10% sau 12 tháng) nhưng gây khó khăn cho sự phục hồi
- Tình trạng co rút có thể thoáng qua sau mổ nhưng có thể kéo dài, đôi khi phải mổ lại
- Mục tiêu nghiên cứu: xác định thời gian điều trị VLTL tình trạng co rút gấp gỏi sau mổ tái tạo DCCT.

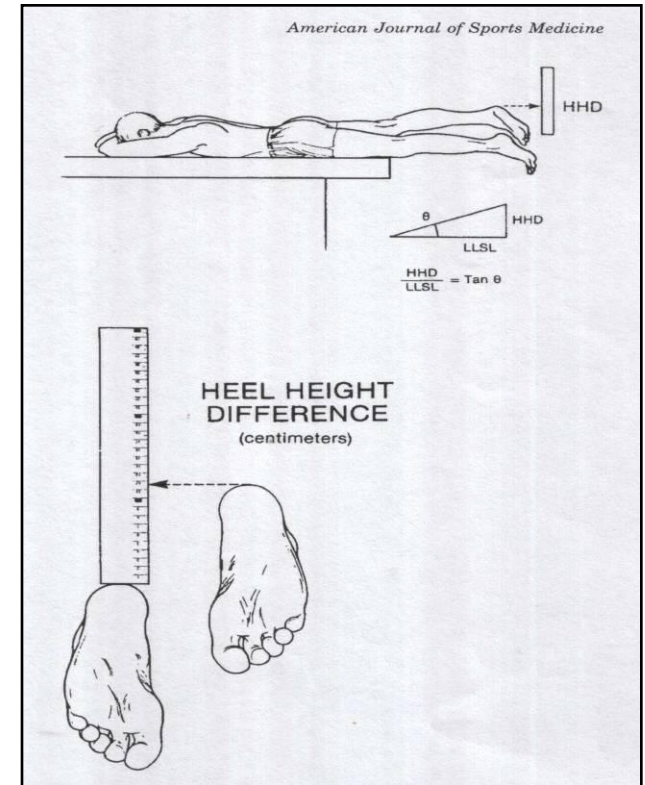
1. Trương Trí Hữu (2009). *Tái tạo đứt dây chằng chéo trước kèm rách sụn chêm do chấn thương thể thao qua nội soi*. Luận án tiến sĩ y học, trường ĐHYD TP Hồ Chí Minh.
2. Trương Công Dũng (2011). *Đánh giá kết quả phục hồi chức năng của vận động viên bóng đá sau phẫu thuật nội soi tái tạo dây chằng chéo trước bằng gân chân ngỗng*. Luận án tốt nghiệp bác sĩ chuyên khoa cấp 2 chấn thương chỉnh hình, trường ĐHYD TP Hồ Chí Minh.
3. Huỳnh Hữu Nhân (2012). *Kết quả phục hồi chức năng khớp gối sau tái tạo hai dây chằng chéo qua nội soi*. Luận án tốt nghiệp bác sĩ chuyên khoa cấp 2 chấn thương chỉnh hình, trường ĐHYD TP Hồ Chí Minh.

Phương pháp nghiên cứu (1)

- Nghiên cứu cắt ngang mô tả: hồi cứu hồ sơ điều trị tại khoa VLTL-PHCN từ tháng 4 năm 2011 đến tháng 6 năm 2014
- Tiêu chuẩn chọn là có mổ tái tạo DCCT, không có kèm theo mổ DC bên trong, DC bên ngoài, DC chéo sau.
- Chi tiết thu thập: thời điểm phát hiện, thời điểm bỏ nẹp gôi dài, thời điểm duỗi gôi bình thường trở lại, tầm vận động khớp gôi, nhiễm trùng khớp gôi và phẫu thuật lại giải phóng khớp gôi

Phương pháp nghiên cứu (2)

- Phương pháp đánh giá độ mất duỗi khớp gối:
  - Thước đo góc
  - Độ chênh hai gót ($1\text{cm} \# 1,2^\circ$)
- Duỗi gối bình thường: độ chênh lệch hai gót từ 2 cm ($2,4^\circ$) trở xuống (IKDC loại A -thiếu duỗi dưới 3°).

Schlegel TF, Boublik M, Hawkins RJ, Steadman JR. Reliability of heel-height measurement for documenting knee extension deficits. *Am J Sports Med.* 2002 Jul-Aug;30(4):479-82

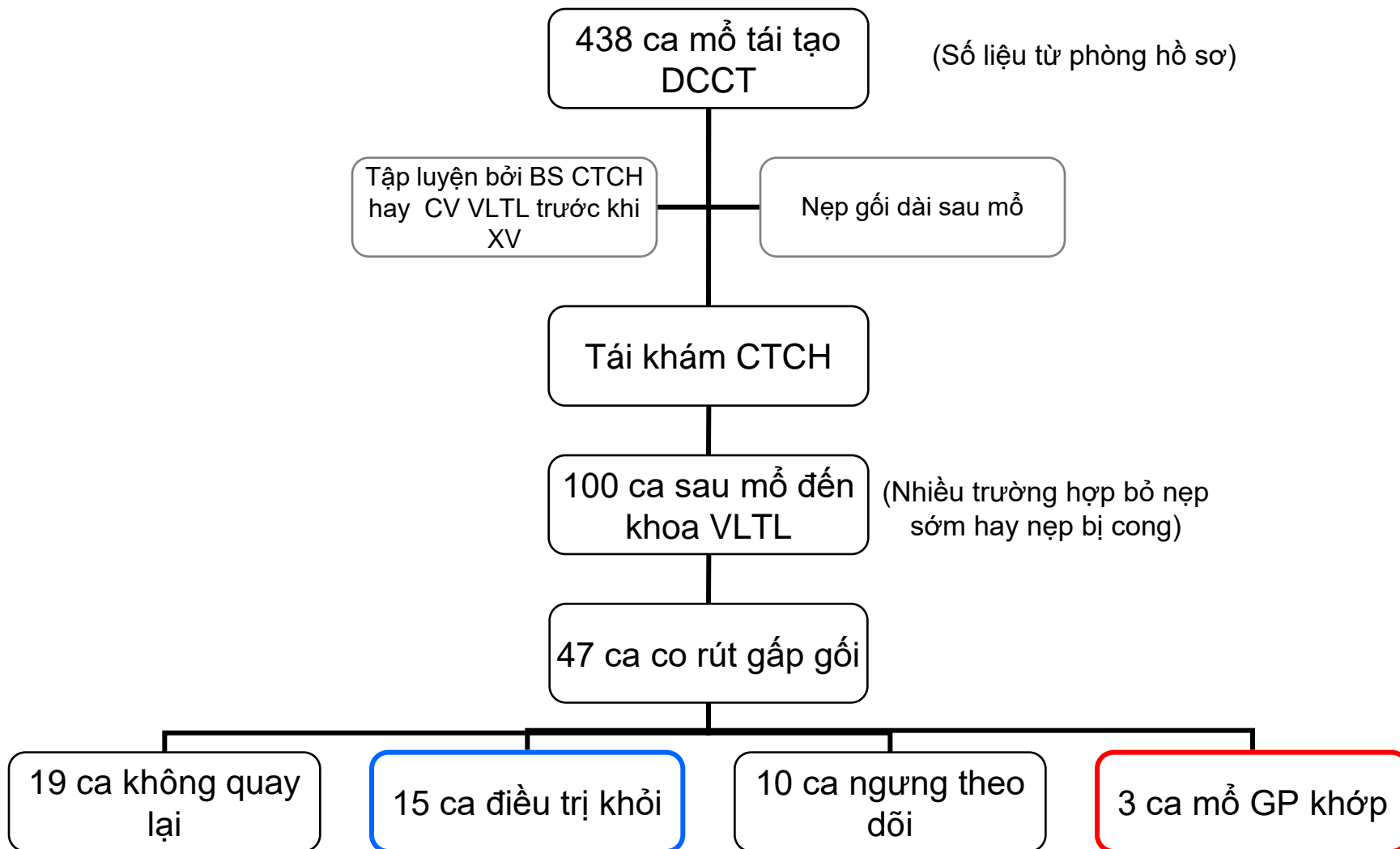
Anderson AF, Irrgang JJ (2006). The International Knee Documentation Committee Subjective Knee Evaluation Form. *Am J Sports Med* 34(1):128-135

Phương pháp nghiên cứu (3)

- Điều trị vật lý trị liệu:
  - Giảm sưng viêm
  - Kéo dẫn duỗi gối
  - Mang nẹp gối dài khi ngủ

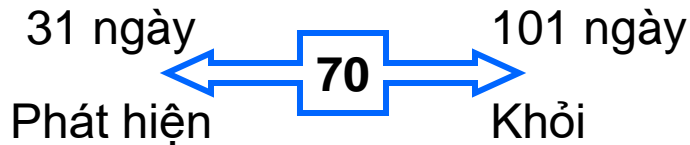
Kết quả

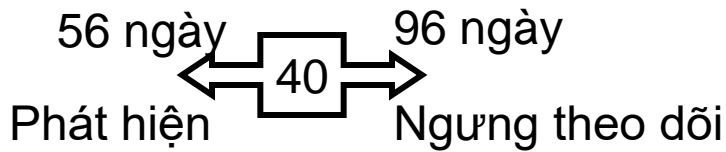
Thời gian theo dõi

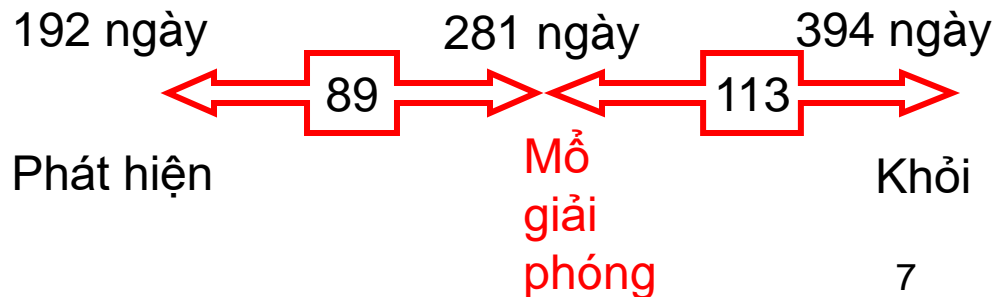
15 ca điều trị khởi

10 ca ngưng theo dõi

3 ca mổ giải phóng

Tần suất co rút gấp gỏi sau mổ

- Nghiên cứu này không cho biết.
- Ước lượng: 47 ca (trong 100 ca đến khoa VLTL) / 438 ca mổ = 11%

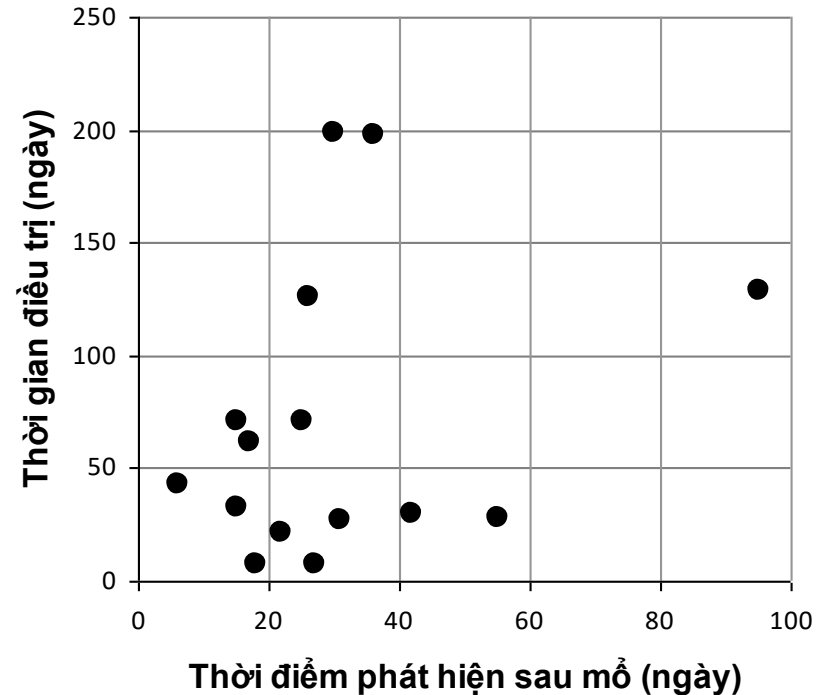
(Số liệu từ Phòng lưu trữ hồ sơ: 112 (2011) + 85 (2012) + 173 (2013) + 68 (6T2014))

	Số ca mổ tái tạo	3 tháng	6 tháng	12 tháng
TC Dững	50	20%	12%	6%
TT Hữu	115			5.2%
HH Nhân	52	46.1%	19.2%	9.6%

Thời gian điều trị khởi bằng VLTL

- Trong nhóm điều trị khởi: phát hiện ngày 31 (6-95), tập 70 ngày (7-199), khởi lúc 101 ngày (25-234). Do vậy, tháng thứ 4 sau mổ mới xem xét khả năng mổ giải phóng khớp.
- Thời gian điều trị tương quan thấp với thời điểm phát hiện sau mổ ($r = 0.28$, $p = 0.31$), có thể do có nhiều yếu tố ảnh hưởng kết quả điều trị

Biểu đồ: Mối liên quan giữa thời điểm phát hiện và thời gian tập VLTL đến lúc khởi

MỔ giải phóng khớp

	Số ca co rút ban đầu	Số ca mổ GP	Tỉ lệ	Nguyên nhân
TC Dũng	10	1	12%	Xơ hóa khớp
HH Nhân	24	1	4%	Kẹt khuyết gian lồi cầu
Chúng tôi	47	3	6%	2 xơ hóa, 1 kẹt khuyết gian lồi cầu

- 3 ca này tập trễ (90-293 ngày sau mổ), sau mổ phải tập thêm 113 ngày mới duỗi thẳng gối
- Chỉ có 1 trong 4 ca nhiễm trùng sau mổ tái tạo là cần mổ giải phóng khớp
- Nhiều trường hợp bỏ nẹp sớm hay nẹp bị cong

→ Co rút gấp gối có nguyên nhân trong và ngoài khớp

Kết luận

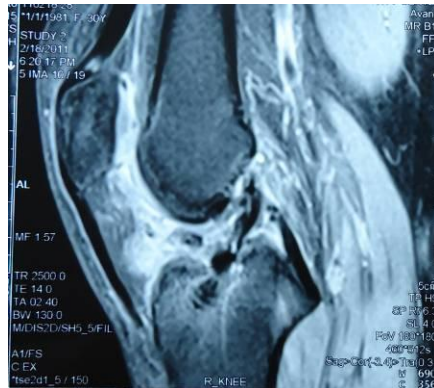
- Thời gian điều trị VLTL từ lúc phát hiện co rút gấp gỏi đến khi gỏi duỗi trở lại bình thường trung bình là 70 ngày.
- Tỷ lệ mổ giải phóng khớp là 6%.
- Việc tập VLTL và mang nẹp gỏi thẳng nên được chú trọng sớm và đúng qui cách.

Trường hợp minh họa 1

- Nữ, 30 tuổi. Nhiễm trùng tại chỗ 4 tháng.
- Khám lúc 7 tháng: gấp hoàn toàn, duỗi thiếu 20 độ, đau khi đi và khi tập VLTL
- Mổ giải phóng khớp lúc 12 tháng.
- Duỗi bình thường, hết đau lúc 20 tháng

7 tháng sau mổ tái tạo

4 tháng sau mổ GP

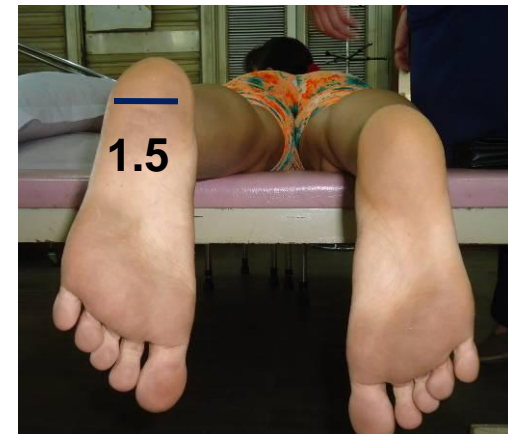
8 tháng sau mổ GP 12

Trường hợp minh họa 2

- Nữ, 33 tuổi. Sau mổ có tập theo hướng dẫn của BS mổ và mang nẹp Zimmer
- Khám lúc 3 tuần: duỗi thiếu 5 độ, gấp 40 độ, nẹp cong
- Khám lúc 14 tuần: chênh gót 1.5 cm (2 độ), gấp hoàn toàn

3 tuần sau mổ tái tạo

3.5 tháng

Xin chân thành cảm ơn quý vị
đã lắng nghe